

PERFORMANCE - BARCELONA

El Conde de Torrefiel

LA PLAZA

4-26.05.2018

BRUSSEL / BRUXELLES / BRUSSELS

KUNSTENFESTIVALDESARTS

KAMI
THEATER

Conceived & devised by *El Conde de Torrefiel*,

in collaboration with the performers

Direction *Tanya Beyeler & Pablo Gisbert*

Text *Pablo Gisbert*

Cast *Gloria March Chulvi, Albert Pérez Hidalgo, Mónica Almirall Batet, Nicolas Carbajal, Amaranta Velarde, David Mallols & locals*

Stage Design *El Conde de Torrefiel & Blanca Añón*

Props & Costumes *Blanca Añón & performers*

Light design *Ana Rovira*

Sound design *Adolfo Fernández García*

Stage manager *Isaac Torres*

Technicians **Kunstenfestivaldesarts** *Geni Diez, Gilles Hebette, Isabel Scheck, Julien Vernay, Raphael Rubbens, Patrick Oreel*

CREATION

Kaaitheater

5/05 – 20:30

6/05 – 20:30

8/05 – 20:30

9/05 – 20:30

NL / FR

± 1h 30min

Meet the artists after the performance on 6/05

Presentation **Kunstenfestivaldesarts**, **Kaaitheater**

Production **Kunstenfestivaldesarts**, *El Conde de Torrefiel*

Coproduction **Alkantara & Maria Matos Teatro Municipal (Lisbon)**, **Black Box Teater (Oslo)**, **Centre Georges Pompidou - Les Spectacles Vivants & Festival d'Automne à Paris**, **Festival GREC (Barcelona)**, **Festival de Marseille**, **HAU Hebbel am Ufer (Berlin)**, **Künstlerhaus Mousonturm Frankfurt am Main**, **FOG Triennale Milano Performing Arts**, **Vooruit (Ghent)**, **Wiener Festwochen (Vienna)**, **Zürcher Theater Spektakel (Zurich)**

With the support of **Zinnema (Brussels)**, **Festival SÀLMON<**, **Mercat de les Flors & El Graner - centre de creació (Barcelona)**,

Fabra i Coats, centre de creació Barcelona

Diffusion & tour management **Caravan Production**

Subtitling with the support of **ONDA**

Thanks to the **Embassy of Spain in Belgium / Spain Arts & Culture Belgium**

Naast de pure noodzaak tot zelfexpressie, welk doel streven jullie na wanneer je een artistieke creatie opzet die een divers en in jullie geval ook internationaal publiek zal bereiken? Hebben jullie één enkele persoon in gedachten - zoals Stephen King die zegt dat je toch niet bij iedereen in de smaak kan vallen en daarom bij het schrijven enkel aan zijn vrouw denkt, aan wie hij zijn boeken als eerste laat lezen?

Tanya Beyeler Dat is iets waar je gaandeweg bij uitkomt. In het begin, toen we stukken begonnen te maken, dachten we heel erg aan het publiek en nu steeds minder. Niet omdat het me niet bezighoudt, maar omdat ik er simpelweg geen controle over heb. Eens je dat inziet, ben je niet meer zo bezorgd om wat het publiek gaat denken. Het enige waarmee je bezig moet zijn, is hoe je de communicatie laat stromen. Ik kan ernaar streven dat alles wat er gedaan en gezegd wordt, perfect begrepen wordt. Maar hoe dat vervolgens bij een publiek aankomt, hoe het hen aangrijpt, wat ze ermee doen... dat is voor elke persoon anders. Dat heb ik niet meer in handen.

Wat streven jullie na wanneer je iets aan het creëren bent dat je gaat delen met een publiek? En waar staan jullie nu? Waar willen jullie naartoe?

TB Op dit moment is het nog volop chaos. Voor mij ligt de focus nu op het idee van de toekomst als heden. De toekomst wordt nu vormgegeven. Zoals de zaken er nu voor staan, wat zijn de gevolgen? Meer op lange termijn denken, in termen van nalatenschap, doelgericht denken. Minder denken aan een individueel heden en meer aan waar dit ons heenvoert, wat de gevolgen zijn van alles wat er nu gebeurt. Er heerst een vreemde, gespannen sfeer. Waar leidt dit heen? Wie stippelt onze toekomst uit? De toekomst bestaat niet zonder het heden. De toekomst is geen utopie. Het is iets dat je plant, en dat vooruitplannen gebeurt in het heden. Er zijn plannen die op dit moment vorm krijgen, en zijn we ons daarvan bewust?

Met GUERRILLA hebben jullie je instrumentarium verfijnd, en leken jullie een cyclus af te ronden. Gaan jullie nu op zoek naar dat wat niet werkt, zoals Pablo me enkele maanden geleden vertelde?

TB We zijn op zoek naar andere vormen. We zitten nu in een proces alsof we volledig opnieuw begonnen zijn. Dat klopt ook met het moment in ons leven waarin we ons bevinden. Het planmatige uit onze gezinscontext (nvdr Tanya en Pablo hebben net een kind gekregen) brengen we binnen in het creatieve proces. We denken en plannen nu verder vooruit. We kunnen niet anders.

Pablo Gisbert Het heeft ook veel te maken met vertrouwen stellen in anderen. Dat je mensen bijeenbrengt waarmee je gaat samenwerken. Alleen al beslissen met wie je gaat samenwerken, is creëren. Het betekent dat je niet iedereen kiest, maar slechts een tiental mensen. Door voor hen te kiezen, maak je al een tweedeling en stel je vertrouwen. Dat is bevrijdend voor mij. Het idee dat je echt aan de slag kan gaan met de creativiteit van anderen betekent een enorme stap. Er is nu veel meer vertrouwen tussen ons. In het geval van de stukken die we getoond hebben in Arts Santa Mònica en op het Festival SÀLMON< in Barcelona zijn alle teksten van hen. Voor mij als schrijver betekent het dat ik vertrouwen stel in de creativiteit en de ideeën van anderen.

Mensen vertelden me ze bij GUERRILLA een enorme gewelddadigheid ervaren, terwijl ze in Las historias naturales (vroeger versie van LA PLAZA) een latente gewelddadigheid zien. Is jullie discours radicaler aan het worden?

TB De wereld die rondom me zie, triggert me voortdurend. En dat zorgt ervoor dat ik mezelf voortdurend vragen stel. Dat is mijn probleem, ieder gaat er op zijn/haar manier mee om, maar mij triggert het dus. Mensen, commentaren, meningen... dat alles prikkelt me. En het bestoekt en bruuskeert me. Op een bepaald moment gaat het in het stuk over Andy Warhol en hoe zijn creatieve proces erin bestond de wereld te observeren en als zodanig weer te geven. De agressiviteit die ik opmerk en ervaar, de constante provocatie door anderen, heeft een grote invloed op me. En die geef ik weer. Ik zie de *wall* van Facebook als een tendens: op mijn *wall* zie ik gelijkgestemde mensen en commentaren die verwant zijn aan die van mij. Maar dat is geen afspiegeling van de wereld. Hoe verhouden we ons daartegenover? Ik worstel de hele tijd met andere realiteiten, en dat vormt mij als persoon. Het gaat verder dan wat ik zelf denk, wie ik ben, waarin ik geloof. Ik ben de som van een hele kleine eigen wil, eigen overtuigingen of hoe je het ook wil noemen, opgeteld bij al het andere, dat 90% uitmaakt van wie ik ben.

PG Wanneer Warhol een hamburger, een blikje Coca Cola of Marilyn Monroe voor je neerzet, dan toont hij je waarnaar je verlangt. Hij zet een object voor je neus dat hij simplificeert en reduceert en hij zegt: kijk, dit is waar jij naar verlangt. Men leefde toen rond die hamburger, rond Marilyn Monroe - vandaag is het Kim Kardashian. We leven rond die iconen waar we met zijn allen de hele tijd naar verlangen. Een van de meest grappige dingen die ik de laatste tijd om me heen merk is dat wij,

die hier in deze westerse wereld leven en onze rug gekeerd hebben naar het communisme, in feite communistisch zijn. We luisteren allemaal naar dezelfde muziek, kleden ons met dezelfde merken, eten hetzelfde eten, praten over dezelfde boeken, wonen in dezelfde steden, praten over dezelfde onderwerpen, delen hetzelfde discours, zien dezelfde films... We zijn op en top communistisch. We zijn zo neoliberal dat we communistisch zijn, ultracommunistisch. Maar het is het kapitalisme dat ons hiertoe gebracht heeft. Dat is heel bizar, heel bizar.

Het leven leert ons dat niet alles te herleiden valt tot het heden. Je moet je blik hoger richten, boven het nu uitstijgen. Dat zorgt ervoor dat je je gezinsleven, je werk, je relatie en je artistieke leven niet alleen vanuit het heden bekijkt, maar als een curve doorheen de tijd. De laatste tijd bekijk ik alle artistieke creaties als stukken van een groter geheel. Zo zie je bijvoorbeeld hoe artiesten dachten in 2016, wanneer ze een nieuw stuk maken in 2018. En dat levert inzichten op. Het is zoals bij Rothko. Eerst gebruikte hij kleur in zijn werk. Enkele maanden voor hij zelfmoord pleegde, schilderde hij alleen nog maar in het zwart. Als je er nu vanuit vogelperspectief naar kijkt, merk je op hoe hij opschuift richting zelfmoord. Want je ziet hoe hij eerst met kleur werkt, dan meer paarse kleuren begint te gebruiken, een steeds donkerder pallet, en dan op het einde net voor hij zich van het leven beneemt, enkel nog zwarttinten gebruikt. Zwarte werken en dan zelfmoord. Kunst is tenslotte niets anders dan een uiterst emotioneel verlangen om een ander te begrijpen. Kunst is helemaal niet intellectueel, het is emotie.

Nu gaan jullie de première van LA PLAZA voorbereiden. Jullie hebben er al vier episodes opzitten van M.C. Waarvoor staat M.C. eigenlijk?

TB M.C. is de naam van het project. Net als bij *GUERRILLA*, dat begon als conferentie in Espai Nyamnyam en eindigde als voorstelling die in 2016 tijdens het Kunstenfestivaldesarts in première ging, zijn we dit keer begonnen met het project *M.C.* We maakten een eerste vroege versie in Athene, een tweede in mei in het Reina Sofía-museum, een volgende versie in Arts Santa Mònica en nu een tijdens SÂLMON<. Dat overkoepelende is onze manier van werken. We werken nu toe naar een première, een coproductie die op tournee gaat en waarvoor we producenten hebben - we moeten nu ook rekening houden met die dynamieken. Maar dat betekent daarom nog niet dat we meteen bij dat eind-resultaat moeten uitkomen. Daarom zetten we een onderzoeksproject op en presenteren we deze fragmenten aan een publiek. De titel *LA PLAZA* (het plein) brengt

ons weer bij het onderwerp van de publieke ruimte. Daar komen publieke thema's aan bod - maar ook alle tegenstrijdigheden van het publieke. Vandaar de titel. En daarom hebben we het ook over thema's die ons in wezen allemaal aanbelangen, ieder vanuit zijn eigen invalshoek. Iedereen zal er zo zijn mening over hebben en het op zijn/haar manier beleven. En daar hebben wij geen controle over. Dat is waar we het over willen hebben. Dat willen we tonen op een podium - wat in feite hetzelfde is als een plein omdat het een ruimte is waar iets publiek gemaakt en getoond wordt.

Willen jullie nog iets toevoegen aan dit gesprek?

PG Gisteren om half vier 's ochtends - we zaten in de auto - zei een vriend van me iets waarvan ik dacht: het is waar wat hij zegt. Hij zei: over de kwestie van de onafhankelijkheid van Catalonië kan ik per dag wel drie keer van mening veranderen. Omdat je overspoeld wordt door emotie en perceptie, en de chaos zo groot is dat je er niet in slaagt om positie te kiezen. En dan verander je dus drie keer per dag van mening. Het hangt er maar van af met wie je spreekt op deze 'plaza', dit plein waarop we leven, of waar je je koffie gaat drinken. Afhankelijk van de bar waar je naartoe gaat, afhankelijk van wie je je krant koopt, de vrienden met wie je een sigaret rookt en een biertje drinkt - verander je de hele tijd van mening. En dat is complete schizofrenie. Ik denk dat *LA PLAZA* als voorstelling anders gaat zijn dan al onze vorige voorstellingen omdat we dingen gaan schrijven waar we het niet mee eens zijn. Ik laat mijn verantwoordelijkheid los. Alles wat ik schrijf, kan ik ook weer ontkennen. En dat voelt bevrijdend aan. Wij artiesten zijn geen politici en geen pastoors. Wij hoeven niemand te indoctrineren. Wij bezitten geen enkele waarheid. Van alle beroepen in de wereld zijn wij de enigen die kunnen zeggen dat wat wij doen een leugen is. Er is geen één politicus die zegt: ik sta hier te liegen. Er is geen één pastoor die tijdens de mis zegt: God is een leugen. Als artiesten kunnen wij dat wél, en dat is bevrijdend. *LA PLAZA* wordt een voorstelling waarin ik geen verantwoordelijkheid neem voor de onderwerpen die besproken worden, net zomin als we dat zouden doen voor alle mensen die we rondom ons zien. Alle bars, alle omgevingen, alle sociale klassen, etniciteiten en talen hebben hun eigen manier van praten.

Is kunst een spel? Zien jullie het ook als een spel, laten jullie ook hier de verantwoordelijkheid los?

TB Natuurlijk niet. Dit heeft met persoonlijke smaak te maken. Ik wil het zo en zo maak ik het. En bij sommigen zal het in de smaak vallen, en

bij anderen niet. Maar het blijft natuurlijk mijn spel. Want uiteindelijk zijn wij het die hier heel veel van onze tijd in stoppen. Als we enkel zouden denken aan wie het te zien krijgt zou het niet werken. Want als je er zelf zo'n lange tijd mee bezig bent, moet het ook een plezier zijn om eraan te werken, je moet je ermee amuseren, je moet het leuk vinden. En daarna staat het ieder natuurlijk vrij om het goed of slecht te vinden.

PG We moeten beseffen dat alle kunst, alles wat de mens creëert - of het nu kunst, muziek of religie is - een esthetische theaterervaring is. Is het geen esthetisch genot om naar de mis te gaan? Liederen, teksten, licht, geuren, kleding, herhaling, poëzie, de hemel en de hel, de liefde... Is dat geen esthetisch genot? Wat is dat niet? Een voetbalwedstrijd met hymnen, liederen, kleuren, dynamiek, kledij, licht, choreografieën, daar beleef je esthetisch plezier aan. Mensen willen buiten hun lichaam treden omdat ze op zoek zijn naar méér. Voetbal, kunst, religie - het is allemaal vergelijkbaar. Het gaat erom dat we overal goden zoeken, en vooral dat we buiten onszelf willen treden, ons verheffen. Omdat we onze eenvoud niet kunnen verdragen.

TB Ik wil nog iets toevoegen. Iedereen heeft de mond vol van het idee van vrije meningsuiting. Maar dat idee kan je vanuit een 360 graden perspectief bekijken. Vrijheid van meningsuiting betekent dat je eender wat kan zeggen, ook dingen die niet goed zijn of die niet goed zijn voor het algemeen belang. *LA PLAZA*, het plein, is de plaats waar het gesprek gevoerd wordt. We hebben allemaal de vrijheid om te zeggen wat we willen. Maar soms zeggen we wat we willen zonder echt na te denken over de gevolgen, zonder vooruit te denken, en zeggen we verschrikkelijke dingen. De vrijheid van meningsuiting laat ook dat toe: het zeggen van verschrikkelijke dingen. En daar zit het vol van. Kijk naar tv, lees de kranten, leg je oor te luisteren op straat, er worden veel vreselijke dingen gezegd. En ook dat is vrijheid van meningsuiting. Wat doen we daarmee? Wat doen we met dit democratische concept van de vrije meningsuiting, van het 'alles is toegelaten'? Ieder van ons is vrij om te doen wat hij/zij wil. En dat is de grote maatschappelijke vraag. Waar begint jouw vrijheid en eindigt de mijne, en omgekeerd? De vrijheid van meningsuiting is er niet alleen voor de weldenkenden. Die geldt ook voor mensen als Trump of Le Pen die kunnen zeggen wat ze zeggen en dus ook de vrijheid hebben om dat te doen. En veel mensen zijn het met hen eens en voelen zich door hun uitspraken gesterkt. Het is heel reductionistisch om je alleen tot het goede, het politiek correcte, te beperken. Hoe zit de wereld

ineen? Ik moet voorbij mijn grenzen gaan, voorbij mijn set van overtuigingen. Dat is iets wat je je moet toe-eigenen. Mijn persoonlijke mening betekent helemaal niets, heeft geen enkel gewicht. En het gaat nog verder dan dat. Ik alleen ga de wereld niet veranderen. Tot daar. Meer heb ik niet te zeggen.

*Fragmenten uit een interview met El Conde de Torrefiel door Rubén Ramos Nogueira in Barcelona, gepubliceerd op TEATRON, website voor podiumkunsten, op 22/02/18.
Vertaling: Katelijne Meeusen*

BIO

El Conde de Torrefiel is een gezelschap uit Barcelona onder leiding van **Tanya Beyeler** (1980, Zwitserland) en **Pablo Gisbert** (1982, Spanje). Ze studeerden allebei theater en filosofie, maar hebben ook interesse voor muziek en hedendaagse dans. Ze werken als dramaturgen voor de dansgroep La Veronal. Als toneelschrijvers zijn ze op zoek naar een visuele en tekstuele esthetiek waarin theater, choreografie, literatuur en beeldende kunst naast elkaar bestaan. Hun werk gaat over imminente tijdelijkheid, met als uitgangspunt een diepgaande analyse van het tegenwoordige, een onderzoek naar de mogelijkheden van onze tijd. El Conde de Torrefiel traceert lijnen tussen rationaliteit en de betekenis van dingen die door de taal wordt bepaald, wil abstractie maken van concepten en het denkbeeldige en symbolische in verhouding tot het beeld tastbaar maken. De meest recente werken gaan over de eenentwintigste eeuw en de relatie tussen het persoonlijke en het politieke. El Conde de Torrefiel debuteerde in 2010 met het stuk *La historia del rey vencido por el aburrimiento* [Het verhaal van de koning verslagen door verveling], gevolgd door *Observen cómo el cansancio derrota al pensamiento* [Merk op hoe vermoeidheid het denken verslaat] in 2011, *Escenas para una conversación después del visionado de una película de Michael Haneke* [Scènes voor een gesprek na het bekijken van een film van Michael Haneke] in 2012, *La chica de la agencia de viajes nos dijo que había piscina en el apartamento* [Het meisje van het reisbureau vertelde ons dat er een zwembad in het appartement was] in 2013, *GUERRILLA* in 2016 en *La posibilidad que desaparece frente al paisaje* [De mogelijkheid die verdwijnt voor een landschap] in 2017. Hun laatste werken brachten het gezelschap nationale erkenning, met voorstellingen op belangrijke podia en festivals in Spanje, onder meer in Mercat de les Flors in Barcelona, het Festival de Otoño a Primavera en het Festival Temporada Alta. Dankzij de goede ontvangst bij publiek en critici heeft El Conde de Torrefiel de voorbije jaren zijn eerste stappen buiten Spanje gezet. In Europa speelden ze onder meer op het Kunstenfestivaldesarts, steirischer herbst (Graz), het Festival d'Automne à Paris, het Alcantara Festival (Lissabon) of Théâtre Vidy (Lausanne).

El Conde de Torrefiel op het Kunstenfestivaldesarts

2015 *Escenas para una conversación después del visionado de una película de Michael Haneke*

2016 *GUERRILLA*

2017 *La posibilidad que desaparece frente al paisaje*

Outre un pur besoin personnel de vous exprimer, quelles sont vos intentions quand vous créez un objet artistique destiné à un public varié, et dans votre cas international ? Avez-vous quelqu'un de particulier en tête, comme le recommande Stephen King, qui affirme qu'on ne peut pas plaire à tout le monde, et qu'il écrit donc en ne pensant qu'à sa première lectrice, son épouse ?

Tanya Beyeler C'est en effet ce qui est en train d'arriver. Au début, quand nous avons commencé à faire des pièces, nous pensions beaucoup au public, ce qui est de moins en moins le cas à présent. Ce n'est pas de l'indifférence, je ne peux pas le contrôler, c'est tout. Une fois qu'on a compris ça, on ne se préoccupe plus autant de l'avis du public. La seule chose importante, c'est d'établir une communication. Même si je m'efforce à ce que tout ce qui a été fait et dit soit parfaitement compris, chacun le ressent, le reçoit et l'analyse ensuite de façon différente. Je n'ai aucune emprise là-dessus.

Quelle est votre intention quand vous créez quelque chose que vous allez partager ? Sur quoi travaillez-vous en ce moment ? Dans quel but ?

TB Pour l'instant, c'est encore le chaos. Pour moi, il s'agit surtout de l'idée du futur comme présent. Le futur se décide maintenant. Quelles sont les conséquences de l'état actuel des choses ? Avoir une vision sur le long terme, penser en termes de transmission, de planification. Moins dans un présent individuel que là où tout ceci nous amène, quelles sont les conséquences de tout ce qui se passe ? Il y a un environnement bizarre, tendu ; où nous mène-t-il ? Qui planifie notre avenir ? Le futur n'existe pas dans le présent. Ce n'est pas quelque chose d'utopique, mais quelque chose qui se planifie, maintenant. Il y a des choses qui se préparent en ce moment, en sommes-nous conscients ?

Depuis le cycle qui avait semblé prendre fin avec GUERRILLA, où vous étiez parvenus à affiner vos outils à merveille, êtes-vous à la recherche de ce qui ne fonctionne pas, comme m'en avait fait part Pablo il y a quelques mois ?

TB Nous cherchons d'autres formes. Nous sommes dans un processus où nous avons l'impression de partir de zéro. Cela correspond aussi à la vitalité que nous ressentons. Nous passons un peu d'une planification familiale à une planification créative. Il y a une manière de penser beaucoup plus avancée, une forme planifiée. Nous ne pouvons pas ne pas le faire.

Pablo Gisbert Il s'agit aussi beaucoup de la confiance que nous avons dans les autres. L'idée de réunir des gens et de travailler avec eux, même

le simple fait de les choisir, est une forme de création puisque je ne choisis pas n'importe qui, mais dix personnes avec lesquelles je veux travailler, et de ce fait, je les sépare du reste du monde : « Vous dix, on va travailler ensemble. » La confiance envers les autres artistes, pour moi, c'est libérateur. L'idée de pouvoir vraiment compter sur la créativité des autres est un pas de géant. La confiance en est renforcée. Les pièces que nous avons présentées à l'Arts Santa Mònica et au Festival SÀLMON< de Barcelone, ils les ont écrites de A à Z. Et, pour moi qui suis écrivain, il s'agit de faire confiance à la créativité du cerveau de l'autre.

Comparé à GUERRILLA, où ils étaient témoins d'une violence extrême, certains ont trouvé dans Las historias naturales (pièce à l'origine de LA PLAZA) une violence latente. Votre discours n'est-il pas en train de se radicaliser ?

TB Personnellement, chaque minute, le monde et mon entourage me provoquent. À cause de ça, je n'arrête pas de me poser des questions. C'est mon problème, chacun a le sien, mais moi, je le vis comme une provocation. Les gens, les commentaires, les opinions, des provocations. Je me sens agressée et brusquée. À un moment donné de la pièce, on parle d'Andy Warhol et de sa démarche créative consistant à observer le monde et le restituer tel qu'il est. Cette agressivité que je perçois et reçois, cette provocation continue des autres, cela m'affecte. Et je la restitue telle quelle. Il existe une tendance du mur Facebook, où chaque personne et commentaire va dans mon sens. Mais le monde n'est pas comme ça. Face à tout ça, comment nous positionnons-nous ? Je me bats en permanence avec d'autres réalités, et c'est ce qui me construit en tant que personne, bien plus que tout ce que je pense, ce que je suis et ce que je crée. Dans le fond, je suis à 90 % le résultat de ces autres réalités, additionnées à mes minuscules volontés, convictions.

PG Quand Warhol te présente un hamburger, une canette de Coca-Cola ou Marilyn Monroe, il te donne ce que tu désires. Il te jette un objet au visage, et en le simplifiant et le réduisant, il te dit : regarde, voilà ce que tu veux. Nous vivons tous autour de ce hamburger, de Marilyn Monroe à son époque, aujourd'hui c'est plutôt Kim Kardashian, de ces icônes que nous désirons, tous, tout le temps. Ce qui me fait rire depuis quelque temps, c'est de constater que nous tous, qui vivons dans ce monde occidental qui fuit le communisme, sommes en fait communistes. Nous écoutons tous la même musique, portons les mêmes marques, mangeons la même nourriture, parlons des mêmes livres, vivons dans les

mêmes villes, avons les mêmes thèmes de conversation, les mêmes discours, les mêmes films... Nous sommes ultra-communistes. Aussi néolibéraux que communistes, ultra-communistes. Mais par le biais du capitalisme. C'est quelque chose de très très bizarre. La vie nous apprend qu'on ne peut pas tout réduire à un présent. Il faut lever les yeux, s'élever un peu au-dessus du moment présent. Grâce à ça, on voit la vie familiale, professionnelle, de couple et artistique non comme un aujourd'hui, mais comme une courbe dans le temps. Dans notre monde, celui de la création artistique, je me suis mis récemment à voir les pièces comme un tout. On voit ce que pensait l'artiste en 2016, quand il fait une nouvelle pièce en 2018. Et on comprend tout. C'est comme Rothko. Il a commencé par les couleurs, et quelques mois avant son suicide, il ne peignait plus que dans les noirs. Et toi, de là-haut, tu vois comment un artiste en arrive à se suicider grâce à son œuvre, qui a commencé en couleurs et a évolué vers des tons violets, sombres, et juste avant la fin, noirs. Des tableaux noirs et il se tue. Finalement, l'art n'est rien de plus qu'une volonté émotionnelle, ultra-émotive, de comprendre quelque'un d'autre. Il n'est en rien intellectuel, il est émotion.

Vous devez maintenant préparer la première de LA PLAZA. Vous en êtes à votre quatrième saison de M.C. D'ailleurs, que signifie M.C. ?

TB M.C., c'est le projet. Tout comme *GUERRILLA*, qui a commencé par une conférence au Espai Nyamnyam à Barcelone pour arriver à l'œuvre présentée au Kunstenfestivaldesarts en 2016, nous venons de lancer *M.C.*, dont nous avons fait une première ébauche à Athènes, puis au musée Reina Sofía en mai, à l'Arts Santa Mònica et aujourd'hui au SÀLMON<. Cette façon d'avancer pas à pas, c'est notre processus artistique. Maintenant, nous avons une première avec une tournée, des coproducteurs, et nous devons participer à ces dynamiques. Mais cela ne veut pas dire que nous passons directement à ce stade, nous faisons d'abord des recherches et nous nous permettons ces extraits que nous présentons au public. *LA PLAZA* nous renvoie encore à cette idée d'espace public, où l'on aborde des thèmes et où l'on est confronté à toutes les contradictions propres au public. D'où ce titre. C'est aussi pourquoi nous traitons des sujets qui, dans le fond, parlent à chacun d'entre nous, sous des angles différents. Chacun aura sa propre opinion et le vivra à sa manière. Ça, nous ne pouvons pas le contrôler. Et c'est ce que nous souhaitons évoquer. Nous voulons que notre scène ressemble à une place, un espace où l'on présente, rend public, expose quelque chose.

Quelque chose à ajouter à cet entretien ?

PG Hier, à trois heures et demie du matin, j'étais dans une voiture avec un ami, quand il a prononcé cette phrase qui m'a semblée tellement vraie : "au sujet de l'indépendance de la Catalogne, je suis capable de changer trois fois d'avis dans la même journée". La vague d'émotion, de perception, le chaos sont tels que tu n'arrives pas à prendre position. Et tu te retrouves à changer d'avis trois fois le même jour, suivant, dans l'endroit où tu vis, la personne à qui tu parles, le bar où tu vas prendre ton café, la personne qui te vend ton journal, les amis avec qui tu fumes le cigare, avec qui tu bois une bière ; tu changes d'avis tout le temps. C'est de la pure schizophrénie. Je pense que *LA PLAZA* tranche avec tout ce que nous avons fait jusqu'à présent, car je ne suis pas d'accord avec ce que nous allons écrire. Je me déresponsabilise. Tout ce que je peux écrire, je peux également le nier. Et cela me semble libérateur. Les artistes ne sont ni des hommes politiques ni des curés. Nous ne devons endoctriner personne. Nous ne connaissons aucune vérité. De tous les métiers du monde, nous sommes les seuls capables d'affirmer que ce que nous faisons est un mensonge. Aucun homme politique ne dit : je mens. Aucun curé ne dit à la messe : Dieu est un mensonge. Les artistes peuvent le faire et c'est libérateur. *LA PLAZA* sera une pièce où je me déresponsabiliserai de tous les thèmes abordés, comme si nous étions chacune des personnes que nous voyons maintenant. Bars, ambiances, classes sociales, ethnies, langues... Ils parlent tous de façon différente.

L'art est-il un jeu ? Vous le voyez aussi comme un jeu dont vous vous déresponsabilisez ?

TB Bien sûr que non. Il est affaire de goût personnel. J'ai envie de voir quelque chose et je le fais. Ça plaira à certaines personnes et pas à d'autres. Mais, bien entendu, il s'agit de mon propre jeu, pour moi. Parce qu'au bout du compte, c'est nous qui travaillons des heures dessus, donc nous ne pouvons pas penser seulement à son destinataire. Il faut que ce soit un plaisir pour nous, quelque chose qui nous amuse, que nous aimons. Et, bien sûr, chacun est libre ensuite de bien ou mal le recevoir.

PG Il faut comprendre que toute forme artistique, tout ce que l'être humain crée, qu'il s'agisse d'art, de musique ou de religion, est une expérience esthétique. La communion, n'est-ce pas un plaisir esthétique ? Chansons, textes, lumières, odeurs, costumes, répétitions, poésie, le ciel et l'enfer, l'amour... Tout cela n'est-il pas en soi un plaisir esthétique ? Qu'est-ce qui n'en est pas un ? Un match de football avec ses hymnes,

chansons, couleurs, dynamiques, vêtements, lumières, chorégraphies, est un plaisir esthétique. Les personnes cherchent à s'évader de leur corps, car il ne leur suffit pas. Le football, l'art, la religion, c'est du pareil au même. Il s'agit de trouver des dieux partout, et surtout, nous voulons sortir de nous-mêmes, nous élever que ce soit grâce au football, à l'art ou à la religion, parce que nous ne supportons pas notre simplicité.

TB J'aimerais ajouter quelque chose. Tout le monde ne jure que par le concept de liberté d'expression. Mais on peut le regarder à 360 degrés, et la liberté d'expression, c'est pouvoir dire n'importe quoi, y compris des choses qu'il ne faut pas ou nuisant au bien commun. La place est ce lieu de bavardage. Nous avons tous la liberté de dire ce que nous voulons, mais parfois nous le faisons sans réellement penser aux conséquences, sans anticipation, et il s'agit vraiment d'énormités. La liberté d'expression permet également ceci : préférer des énormités. Et nous en sommes abreuvés. Qu'on regarde la télé, qu'on lise les journaux ou qu'on prête l'oreille dans la rue, on n'entend que ça. C'est ça aussi, la liberté d'expression. Qu'est-ce qu'on fait de tout ça ? Des concepts de démocratie, de liberté d'expression, de « tout est permis » ? Chacun est libre de faire ce qu'il veut. C'est comme la grande question de société : où commence ta liberté et finit la mienne, et vice-versa ? La liberté d'expression ne concerne pas que les bien-pensants, mais aussi des individus comme Trump et Le Pen qui tiennent les propos qu'on leur connaît et ont la liberté de le faire. Beaucoup de gens les soutiennent, et ils se sentent plus forts. Il est très réducteur de se limiter au bien-penser, au politiquement correct. Comment est le monde ? Je dois m'affranchir de mes limites et de mes croyances. Il faut essayer de s'approprier cette idée. Mon opinion personnelle, ce que je crois, ne signifie absolument rien, n'a aucun poids. Cela va bien plus loin. Je ne changerai pas le monde seule. Voilà. Je n'ai rien d'autre à dire.

Extrait de l'entretien accordé par El Conde de Torrefiel à Rubén Ramos Nogueira à Barcelone, publié le 22/02/18 sur TEATRON, site web consacré aux arts vivants.

BIO

El Conde de Torrefiel est un projet basé à Barcelone, dirigé par **Tanya Beyeler** (1980, Suisse) et **Pablo Gisbert** (1982, Espagne). S'ils ont étudié le théâtre et la philosophie, Beyeler et Gisbert s'intéressent aussi à la musique et à la danse contemporaine. Ils collaborent en effet souvent (dans le cadre dramaturgique) avec la compagnie de danse La Veronal. En tant qu'auteurs de théâtre, leurs créations recherchent une esthétique visuelle et textuelle dans laquelle peuvent coexister le théâtre, la chorégraphie, la littérature et les arts plastiques. Leur œuvre aborde la notion de temporalité immédiate et prend pour point de départ l'analyse synchronique du présent, une interrogation des possibilités de notre époque. El Conde de Torrefiel souhaite comprendre les liens existants entre la rationalité et le sens que le langage donne aux choses, ainsi que l'abstraction de concepts, l'imaginaire et le symbolique par rapport à l'image. En fait, les œuvres les plus récentes du duo se concentrent exclusivement sur le XXIe siècle et sur la relation existante entre le personnel et le politique. El Conde de Torrefiel a vu le jour en 2010 avec la pièce *La historia del rey vencido por el aburrimiento* [L'histoire du roi vaincu par l'ennui], suivi d'*Observen cómo el cansancio derrota al pensamiento* [Observez comme la fatigue met en échec la pensée] en 2011, *Escenas para una conversación después del visionado de una película de Michael Haneke* [Scènes pour une conversation après le visionnage d'un film de Michael Haneke] en 2012, *La chica de la agencia de viajes nos dijo que había piscina en el apartamento* [La fille à l'agence de voyages nous avait dit qu'il y avait une piscine dans l'appartement] en 2013, *GUERRILLA* en 2016 et *La posibilidad que desaparece frente al paisaje* [La possibilité qui disparaît face au paysage] en 2017. Les spectacles les plus récents ont valu à la compagnie une reconnaissance nationale et lui ont permis de se produire dans de nombreux lieux et festivals en Espagne, comme Mercat de les Flors, Festival de Otoño a Primavera ou Festival Temporada Alta. Grâce au bon accueil du public et des critiques, El Conde de Torrefiel fait ses premiers pas au-delà des frontières nationales, surtout en Europe, au programme de festivals comme le Kunstenfestivaldesarts, steirischer herbst (Graz), Festival d'Automne à Paris, Alkantara Festival (Lisbonne) ou le Théâtre Vidy (Lausanne), parmi d'autres.

El Conde de Torrefiel au Kunstenfestivaldesarts

2015 *Escenas para una conversación después del visionado de una película de Michael Haneke*

2016 *GUERRILLA*

2017 *La posibilidad que desaparece frente al paisaje*

Aside from the simple need for self-expression, what is your intention when creating an artistic object to offer to a varied audience, gathered in your case from a number of different countries? Are you thinking about a single individual, as Stephen King recommends, saying that as he cannot please everyone, he only thinks about addressing his wife, the first person to whom he gives his books to read?

Tanya Beyeler This is something that comes in time. Because when we started to make pieces, we thought a lot about the audience, but less so now. It's not that the audience is irrelevant, it's because I can't control it. Once you understand that, you stop being so worried about what they are going to think. All you have to worry about is opening up channels of communication. I can work on making sure that everything that is done and said is perfectly understood. But how it affects an audience, how they receive it and process it, that's something personal to them. And I don't control that.

What is your intention when you're creating something to share? And where are you now? What is your intention now?

TB We are still in chaos. For me, speaking as Tanya, the focus is very much on the idea of the future as present. The future is being decided now. Given how things are now, what are the consequences? Thinking on a wider scale, thinking in terms of legacy, planning. Not so much a personal present, but about where all this is taking us, what are the consequences of what is happening. The atmosphere is strange, uneasy, where will it end? Who is planning our future? The future only exists in the present. The future is not an utopia, it is something planned, and it is being planned in the present. There are plans that are currently taking shape, and are we aware of this?

With GUERRILLA you refined your tools, and you seemed to have completed a cycle. Are you now going to look for what isn't working, as Pablo commented when we were talking some months ago?

TB We are looking for other ways. We are in a process where we have started completely from scratch. It also corresponds to life phase we are in at the moment. We include the familiar planning (*Tanya and Pablo just had a child*) in our creative planning. We have to think and plan ahead now. We have to do this.

Pablo Gisbert It is also really important to trust other people. The idea of coming together and working with people. Just the process of choosing

the people, is a form of creation. It means that you don't choose everyone, but only a dozen people. Once you've chosen them, you've divided the world: "You and us, let's work together". For me, trusting the other artists is liberating. The idea of truly being able to work with others' creativity is a huge step to take. For the pieces we are presenting at the Arts Santa Mònica and the Festival SÀLMON< in Barcelona, all the texts are theirs. And this, for me as writer, means trusting the creativity of another mind.

Some people have told me that, compared to GUERRILLA, where they saw huge violence, in The natural histories (an early version of LA PLAZA) the violence is latent. Perhaps in your case this radicalises the discourse?

TB The world and my surroundings stimulate me all the time. And it means I am constantly questioning. But that's my problem, everyone deals with this differently, but for me it is stimulating. People, comments and opinions, everything stimulates me. And attacks me and violates me. In the piece, at a particular point, Andy Warhol is mentioned and how his creative process consisted of observing the world and showing it the way it is. This aggression, which I perceive and experience, this continuous stimulation by people, it affects me. And I show it. There is a particular trend on Facebook: I see like-minded people and comments related to me. But the world is not like this. How do we position ourselves? I am wrestling with other realities all the time, and this is how I construct myself as a person. It goes further than what I think, what I am, what I create. Deep down, I am the sum of my very tiny will, of my beliefs, or whatever you'd like to call it, added to everything else, which makes up 90% of who I am.

PG Warhol, when he is putting a burger, or a can of Coca Cola or Marilyn Monroe in front of you, he is showing you what you desire. He is putting this object in your face, simplified and reduced, and telling you: look, this is what you desire. We were all living around this burger, around Marilyn Monroe - today it's Kim Kardashian. We are living around these icons we desire, all of us, all of the time. And one of the most amusing things I have recently noticed is that all of us living in this Western world, turning our backs to Communism, in the end we are communists. We are all listening to the same music, wearing the same clothes, eating the same food, talking about the same books, living in the same cities, with the same topics of conversation, the same way of speaking, watching the same films... We are ultra-communists. We are so neo-liberal

that we are communists, ultra-communists. But it's capitalism that brought us here. It is a very strange thing, very strange.

PG Life teaches you that you cannot reduce everything to one present. You have to lift your gaze, rise a little above the simple present moment. This makes you see the familiar, working life, married or artistic life, not as today, but as a curve in time. Lately I am looking at all artistic creations as the pieces of a whole. This way you see what the artist was thinking in 2016, when he or she is making another piece in 2018. And this provides insights. It's like Rothko. At first he used colours, and a few months before he committed suicide, he was painting only with shades of black. Now, looking back, you can see how Rothko gets to the point of killing himself. Because you see how his work which began with colour, gradually shifted to shades of violet, dark colours and in the end, just before he committed suicide, only consists of shades of black. In the end, art is nothing more than an emotional desire to understand the other person. Art is not intellectual, it is emotion.

You now have to get ready for the premiere of LA PLAZA. You have already done four episodes of M.C. In fact, what does M.C. mean?

TB *M.C.* is the name of the project. Just like *GUERRILLA*, which began with a meeting at Espai Nyamnyam in Barcelona and finished with the work we premiered at Kunstenfestivaldesarts in 2016, we have now started the *M.C.* project. We made an early version in Athens, then another one at the Museo de Arte Reina Sofía in May, at the Arts Santa Mònica and now one during Sàlmon. This all embracing process suits our artistic work. We now have a premiere, a co-production, going on tour. We have to respond to these dynamics. But that doesn't mean we have to go straight to the end result. That's why we carry out an investigative project, and present these fragments to the audience. The title *LA PLAZA* (the square) again refers to this idea of a public space, where public topics are dealt with and where all these public contradictions are found. That's why we chose this title. And that's why we are addressing topics which, deep down, affect all of us in various ways. And we can't control that. This is what we want to bring to the table, what we want to present on stage, which in fact is like a plaza, a public square, where things are presented and displayed.

Is there anything more you'd like to add to this interview?

PG Yesterday, at half past three in the morning, stuck in a car, a friend said something, and I thought: that's true what you just said. He said: on

the issue of Catalanian independence, I am capable of changing my mind three times in one day. Because you are overwhelmed by emotions, by perceptions and the chaos is so big you can't position yourself. So you change your mind three times a day. It all depends on who you're talking to, on this *plaza* where we live. Depending on the café where you drink your coffee, on the bar you are going to, on whoever sells you a newspaper, on which friends you smoke a cigarette with, you have a beer with, you're changing your opinion all the time. And it's total schizophrenia. I think *LA PLAZA* will be different from our previous works, because we are going to write about things we don't agree with. I let go of my responsibilities. Everything I write, I can deny. And it seems liberating to me. As artists we are not politicians or priests. We do not have to indoctrinate anyone. We do not have the truth. Of all the professions in the world, we are the only ones able to say that what we do is lying. There is no politician who says: I am lying. There is no priest who says in a Mass: God is lying. But we artists can do that, and this is liberating. *LA PLAZA* will be a piece in which I don't take responsibility for any of the subjects it talks about, just as we would do for all the people around us. All bars, all environments, all social classes, all ethnicities and languages, speak in a different way.

Is art a game? Do you see it as a game, and are you also not responsible for this?

TB I guess not. It's about personal taste. I want it in a certain way, and that's how I do it. And some people will like it and others won't. But it's my game. Because in the end we are the people who devote so much time to it. If we are only thinking about who is receiving it, it wouldn't work. Because if you spend so much time working on this, it has to be something you enjoy doing, which amuses you. And afterwards, I guess, everyone is free to receive it as good or bad.

PG You have to realise that all art, everything human beings create, whether art, music, religion, everything is an aesthetic experience. Isn't going to Mass an aesthetic experience? Songs, texts, lights, smells, vestments, rituals, poetry, heaven and hell, love... Isn't all this an aesthetic pleasure in itself? What isn't an aesthetic experience? A football match, with hymns, songs, colours, movements, team strip, lights, choreography, that's an aesthetic experience. People seek to escape from their own bodies because it's not enough. Football, art, religion, it's all comparable. It's about seeking gods everywhere, and above all, we are trying to get

outside ourselves, lifting ourselves up, whether it's with football, art or religion, because we do not tolerate our own simplicity.

TB I want to add something else. Everyone is talking about the idea of freedom of speech. But we can look at this idea from different angles. Freedom of expression means you can say anything, including things that aren't good, or are not within the general interest. La Plaza, the square, is the place for conversation. We are all free to say what we want, but sometimes we say what we want without really thinking about the consequences, without thinking ahead and we say terrible things. Freedom of speech also allows that: saying terrible things. And that's just what it's full of. Watch TV, read the papers, listen out in the street, many terrible things are said. This too is freedom of speech. What do we do with this? What do we do with this democratic idea of freedom of speech; this idea of anything is possible? Everyone is free to do what they want. It's the big social question. Where does your freedom start and mine end, and vice versa? Freedom of speech is not only for the right-minded people. It also allows people like Trump or Le Pen to say what they say, and be free to say it. And there are many people who support them, and they feel encouraged. It is a very reductionist approach to limit oneself only to the good, to the politically-correct. What is the world like? I have to go beyond my limits and my set of beliefs. It's an exercise in taking ownership. My personal opinion, what I believe, means absolutely nothing, has no weight. And it goes much further. I alone will not change the world. That's it. That's all I have to say.

*Extract from the interview with El Conde de Torrefiel in Barcelona, by Rubén Ramos Nogueira, published on 22/02/18 in TEATRON, website for the performing arts.
Translation: Joanna Waller*

BIO

El Conde de Torrefiel is a Barcelona-based project headed by **Tanya Beyeler** (b. 1980, Switzerland) and **Pablo Gisbert** (b. 1982, Spain). Having studied theatre and philosophy, Beyeler and Gisbert are also interested in music and contemporary dance. Indeed they regularly collaborate (within a dramaturgical setting) with dance company La Veronal. As writers for theatre, their creations seek a visual and textual aesthetic in which theatre, choreography, literature and the visual arts coexist. Their work addresses the notion of imminent temporality, with the synchronic analysis of the present and an interrogation of the possibilities of our time as their starting point. El Conde de Torrefiel aims to understand the existing connections between rationality and the meaning of things determined by language, as well as the abstraction of concepts and the imaginary and the symbolic in relation to the image. In fact, the duo's most recent works focus exclusively on the 21st century and on the existing relationship between the personal and the political. El Conde de Torrefiel came into existence in 2010 with the piece *La historia del rey vencido por el aburrimiento* [The story of the king defeated by boredom], followed by *Observen cómo el cansancio derrota al pensamiento* [Observe how tiredness defeats thought] in 2011, *Escenas para una conversación después del visionado de una película de Michael Haneke* [Scenes for a conversation after viewing a Michael Haneke film] in 2012, *La chica de la agencia de viajes nos dijo que había piscina en el apartamento* [The girl at the travel agency told us there was a swimming pool in the apartment] in 2013, *GUERRILLA* in 2016 and *La posibilidad que desaparece frente al paisaje* [The possibility that disappears in front of the landscape] in 2017. Their most recent works have brought the company national recognition, with presentations at major venues and festivals in Spain, such as Mercat de les Flors, Festival de Otoño a Prima-vera and Festival Temporada Alta. Thanks to favourable reactions from audiences and critics alike, El Conde de Torrefiel has begun to take its first steps beyond national borders, particularly in Europe featuring on the bill of festivals such as the Kunstenfestivaldesarts, steirischer herbst (Graz), Festival d'Automne à Paris, Alkantara Festival (Lisbon) and Théâtre Vidy (Lausanne).

El Conde de Torrefiel at the Kunstenfestivaldesarts

2015 *Escenas para una conversación después del visionado de una película de Michael Haneke*

2016 *GUERRILLA*

2017 *La posibilidad que desaparece frente al paisaje*

Teksten van Pablo Gisbert (El Conde de Torrefiel) zijn in het Frans uitgegeven door Actualités Éditions: Pablo Gisbert, *La possibilité qui disparaît face au paysage* gevolgd door *Guérilla*; vertaling door Marion Cousin. De publicatie is te koop voor en na de opvoeringen van *LA PLAZA*. Presentatie in het Cervantes Instituut Brussel op maandag 7 mei om 19u, in aanwezigheid van Pablo Gisbert en Marion Cousin.

Des textes de Pablo Gisbert (El Conde de Torrefiel) sont disponibles en français chez Actualités Éditions : Pablo Gisbert, *La possibilité qui disparaît face au paysage* suivi de *Guérilla*, traduits de l'espagnol par Marion Cousin. Ouvrage en vente avant et après les représentations de *LA PLAZA*. Présentation éditoriale à l'Institut Cervantes de Bruxelles, lundi 7 mai à 19h, en présence de Pablo Gisbert et de Marion Cousin.

Texts of Pablo Gisbert (El Conde de Torrefiel) are published in French by Actualités Éditions: Pablo Gisbert, *La possibilité qui disparaît face au paysage* followed by *Guérilla*; translation by Marion Cousin. For sale before and after the performances of *LA PLAZA*. Book presentation at the Cervantes Institute Brussels on Monday, May 7 at 19h, in presence of Pablo Gisbert and Marion Cousin.

Kaaitheater krijgt de steun van / Le Kaaitheater est soutenu par / Kaaitheater is supported by

KUNSTENFESTIVALDESARTS

BOX OFFICE

Beursschouwburg
Karperbrug 9-11 Rue du Pont de la Carpe
1000 Brussel / Bruxelles
+32 (0)2 210 87 37
tickets@kfda.be
www.kfda.be

06.04 > 03.05.2018
Tuesday to Saturday – 11:00 > 18:00
04 > 26.05.2018
Every day – 12:00 > 19:00

 facebook.com/kunstenfestivaldesarts
 @KFDABrussels
 @Kunstenfestivaldesarts
 kfda.be/newsletter

4X CENTREDUFESTIVALCENTRUM

4 > 6/05
Théâtre National
Emile Jacqmainlaan 111-115 Boulevard Emile Jacqmain
1000 Brussel / Bruxelles

9 > 13/05
Beursschouwburg
Auguste Ortsstraat 20-28 Rue Auguste Orts
1000 Brussel / Bruxelles

16 > 20/05
INSAS
Jules Bouillonstraat 1 Rue Jules Bouillon
1050 Brussel / Bruxelles

23 > 26/05
Kanal - Centre Pompidou
Akenkaai / Quai des Péniches
1000 Brussel / Bruxelles